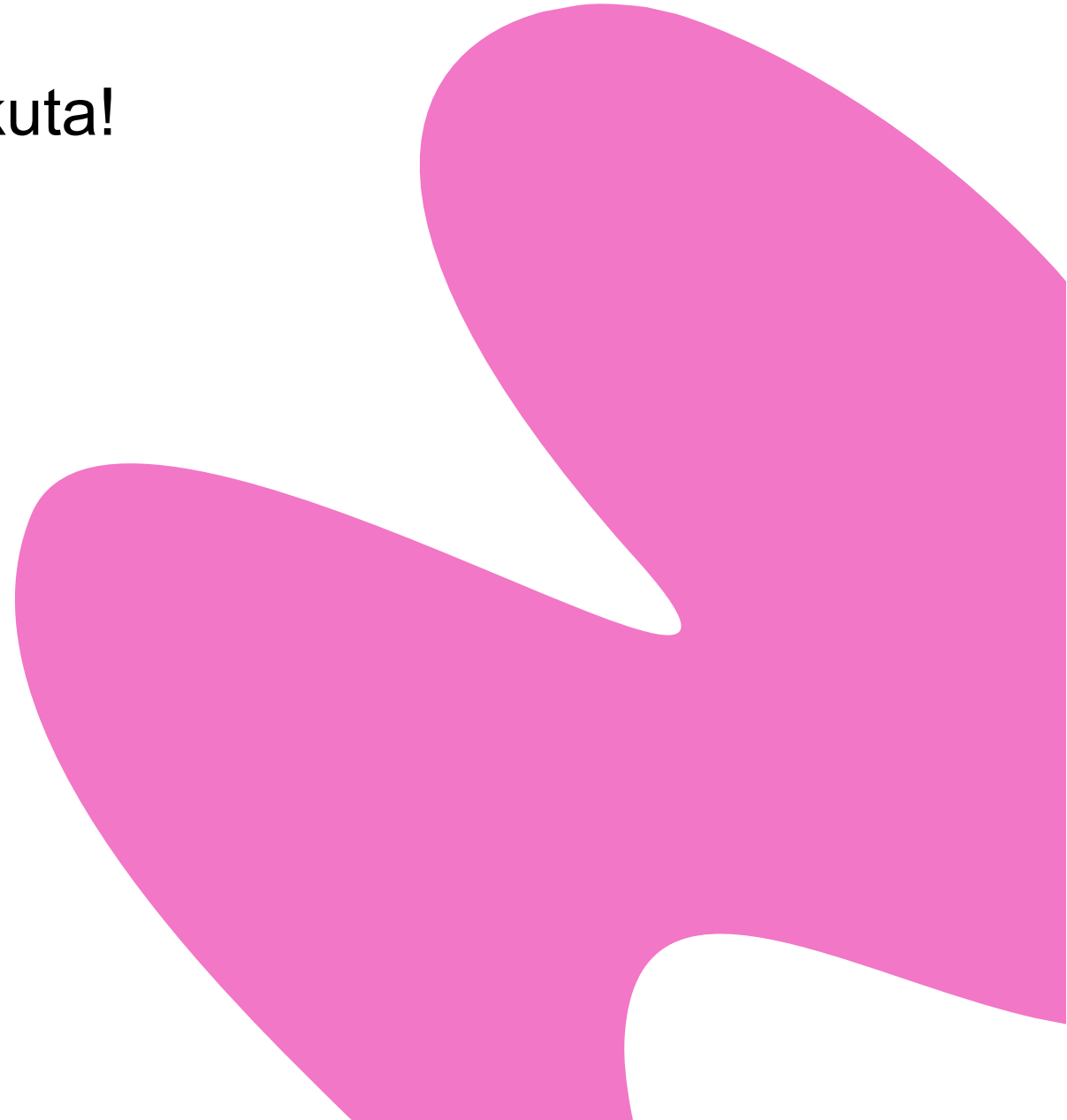

Kuopion kaupungin talouden
tasapainotus 2024: Osallistu ja vaikuta!

KUNTALAISKYSELYN TULOKSET

Kyselyn toteutus: 27.2.–11.3.2024
Kysely on julkaistu kuopio.fi -nettisivulla ja
some-kanavissa. Kysely on anonyymi.

Vastauksia: 2430 (vastaa n. 2 % kaupungin
asukkaista)

KUNTALAISKYSELY

- Kuopion kaupungin talouden tasapainotustyö on edennyt kuntalaisten osallistamisvaiheeseen. Osallistaminen toteutettiin verkkokyselynä Microsoft Forms-alustalla.
- Kyselyllä haettiin kuntalaisilta lisäideoita ja vaihtoehtoja kaupungin talouden tasapainotukseen. Kyselyn tulokset on nyt analysoitu ja huomioidaan lopullisessa talouden tasapainotusohjelmassa, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyy.

Talouden tasapainotusohjelma

Kaupungin rakenteellinen alijäämä haastaa kaupungin talouden. Talouden tasapainotustyön tavoitteena on saada Kuopion kaupungin talous tasapainoon vuoteen 2027 mennessä. Rahassa tämä merkitsee 35 miljoonaa euroa. Työtä varten kaupunki on nimennyt ohjausryhmän ja työn tukena ovat FCG:n asiantuntijat Eero Laesterä ja Heli Takamäki.

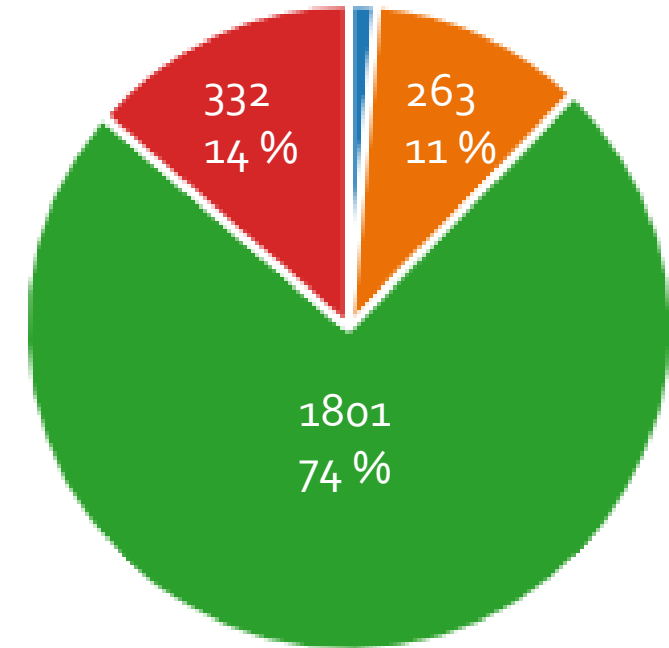
Talouden tilannekuva tulevina vuosina on voimakkaasti alijäämäinen nykyisten kehitysnäkymien valossa. Tavoitteena on tasapainoinen talous vuonna 2027. Ennustetun alijäämän kattamiseksi ohjausryhmän asettama tasapainotuksen tarve on 35 miljoonaa euroa vuosille 2024–2027. Kaupungin kokonaisbudjetti on noin 600 miljoonaa euroa.

KUNTALAISKYSELY

- Kysely jaettu kolmeen teemaan:
 - 1. Palveluverkko
 - 2. Palveluiden tuottaminen
 - 3. Omistaminen ja omistajaohjaus.
- Jokaista teemaan on hieman alustettu ja myös kysymyksissä on avattu hieman aiheita vastaamisen helpottamiseksi.

1. Ikäsi?

● 17 v. tai nuorempi	34	1 %
● 18 - 30 v.	263	11 %
● 31 - 65 v.	1801	74 %
● 66 v. tai vanhempi	332	14 %

Alle 17 v, vastaukset kattoi **0,2 %** kuopiolaisista 0-17 vuotiaista

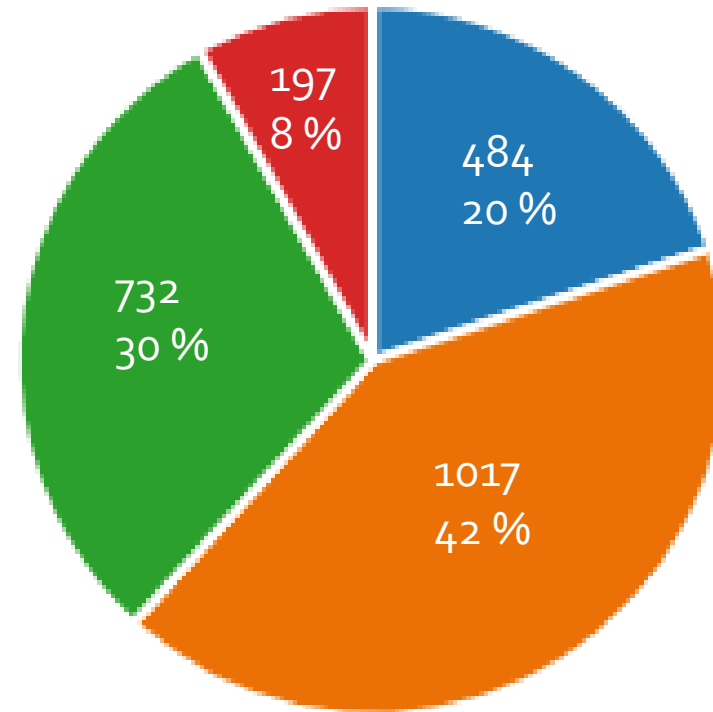
18-30 v , vastaukset kattoi **1,23 %** kuopiolaisista 18-30 vuotiaista

31-65 v, vastaukset kattoi **3,45 %** kuopiolaisista 31-65 vuotiaista

Yli 66 v, vastaukset kattoi **1,17 %** kuopiolaisista yli 66 vuotiaista

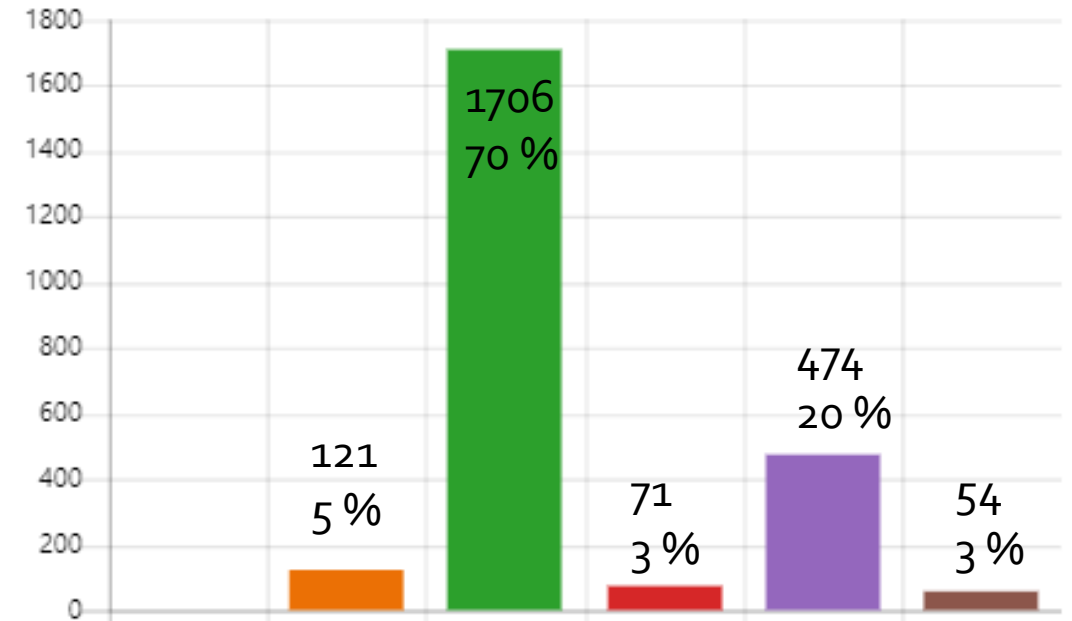
2. Taloudessasi asuvien henkilöiden lukumäärä?

1	484	20 %
2	1017	42 %
3-4	732	30 %
5 tai enemmän	197	8 %

3. Oletko?

● Koululainen	4	0 %
● Opiskelija	121	5 %
● Työelämässä	1706	70 %
● Työtön	71	3 %
● Eläkkeellä	474	20 %
● Muu	54	2 %

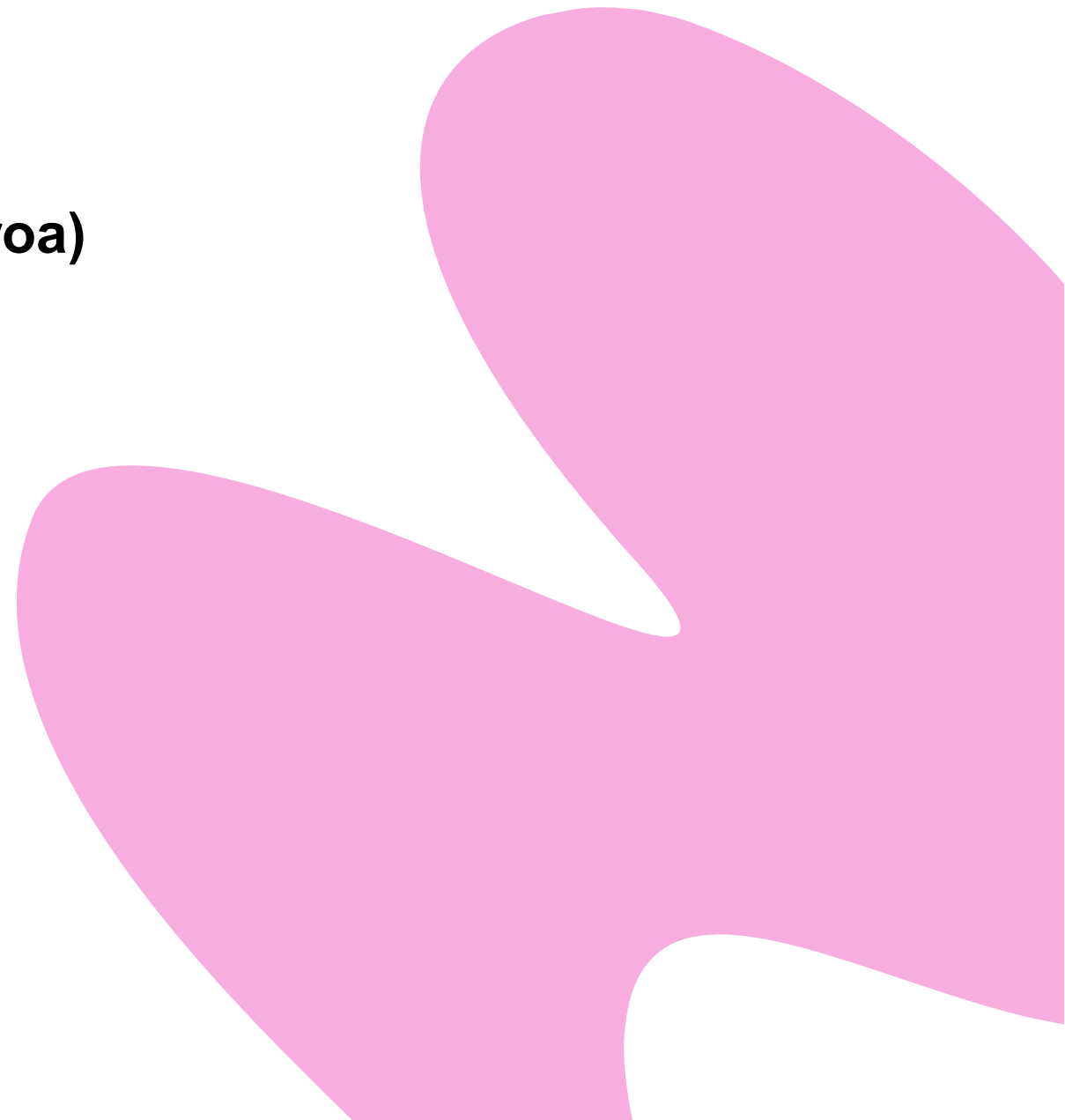

1. Palveluverkko

(tasapainotustavoite 10-12 miljoonaa euroa)

Teemassa käsiteltävät aiheet:

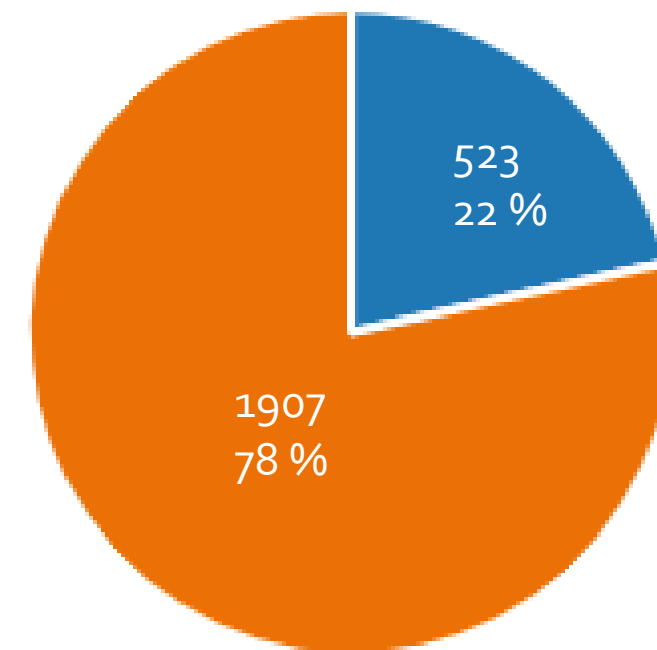
koulut, päiväkodit, asukastilat, liikuntapaikat, kirjastot, hallinnon tilat, maankäytön ja kaavoituksen mahdollisuudet, käytöstä poistetut kiinteistöt ja kiinteistökehitys, sekä kaikkiin näihin liittyvät investoinnit ja palvelutaso.

4. Kumpaa vaihtoehtoa mielestäsi tulisi jatkossa painottaa investoinneissa?

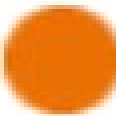
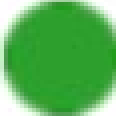
Kuopiossa on investoitu viime vuosina suuresti esimerkiksi vapaa-ajan palveluihin. Talouden tasapainotus edellyttää investointitason alentamista. Se voidaan tehdä investointien määrää vähentämällä, laatutasoa heikentämällä tai toteuttamalla investoinnit pidemmällä aikavälillä / lykkäämällä hankkeiden aloittamista ja toteuttamista.

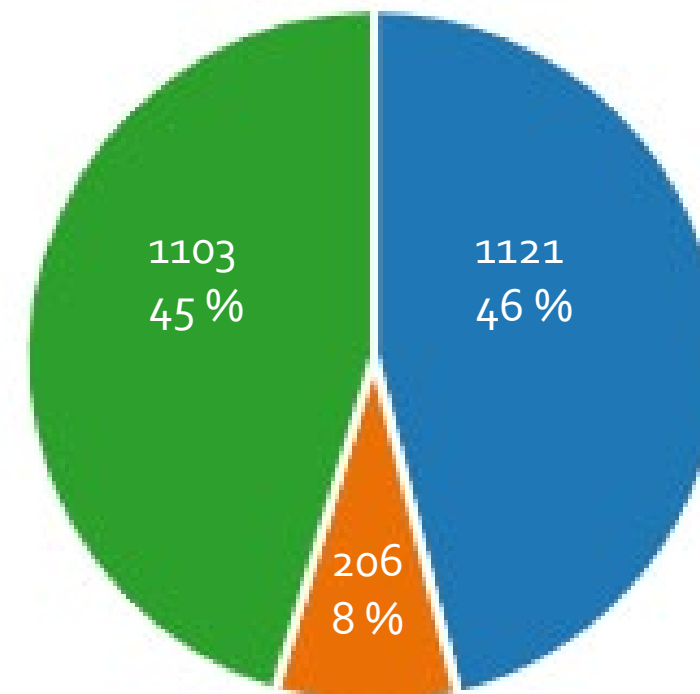
- Veto- ja elinvoimaa tuottavia hankkeita (esim. kansainväliset kriteerit täyttävät kilpailupaikat tai näyttävät tilat ja ympäristöt, mm. urheilustadionit)
- Peruspalveluita (esim. koulut, päiväkodit tai olemassa olevien katujen peruskorjaukset)

5. Miten sinun mielestäsi koulu- ja päiväkotiverkoston tulisi tehdä muutoksia?

Palveluverkko on suunniteltu palvelutarpeen mukaisesti. Tasavertainen palveluverkko tarkoittaa, että esimerkiksi lapsille suunnattuja palveluita on siellä, missä lapsia on eniten. Lapsimäärä on huomattavasti suurempi ja kasvussa keskustaajamassa ja vähenee keskusta-alueen ulkopuolella.

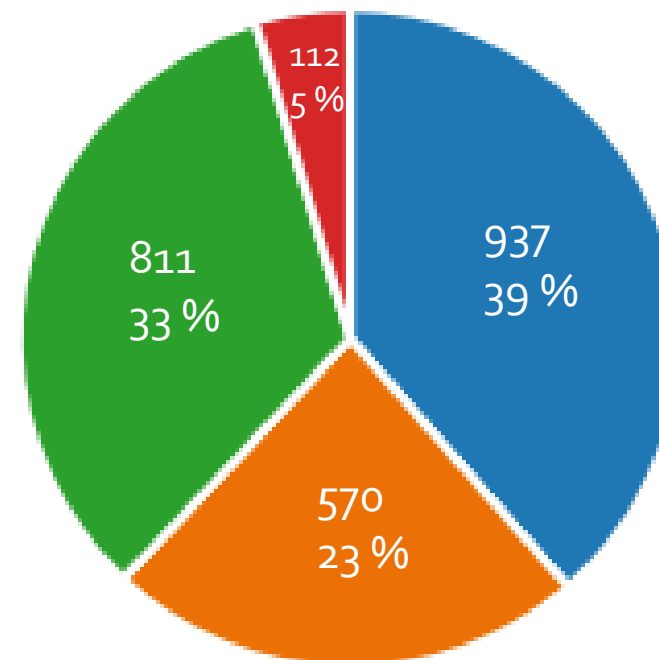
- Tiivistämällä palveluverkoston kokoamalla palvelut suurimpiin taajamiin ja tekemällä kuntien välistä yhteistyötä maaseudulla.
- Heikentämällä opetuksen ja varhaiskasvatuksen laatua (laadulla tarkoitetaan esim. kouluissa päteviä opettajia, valinnaisaineiden määrää, toimivaa kouluterveydenhuoltoa, luokkakokoa), mutta säilyttämällä verkosto entisellään.
- Korottamalla kunnallisveroa niin, että kouluverkosto sekä palvelun laatu säilyvät ennallaan.

6. Miten kaupungin tilankäyttöä voidaan tehostaa talouden tasapainottamiseksi?

Kuopion kaupunki omistaa kiinteistöjä. Osa kunnista on myynyt omistamiaan kiinteistöjä ja saanut sitä kautta merkittäviäkin kertaluonteisia tuloja, jotka ovat auttaneet kaupungin talouden tasapainottamista. Kiinteistöille voidaan suunnitella myös uudenlaisia käyttötapoja.

- Myydään ja/tai puretaan turhia kiinteistöjä pois.
- Yhdistellään toimintoja samoihin tiloihin.
- Tiloja tulisi muunnella uusia käyttötarkoituksia varten.
- Tiloja tulisi keskittää vain sinne, missä on eniten väkeä

2. Palveluiden tuottaminen

(tasapainotustavoite 5-8 miljoonaa euroa)

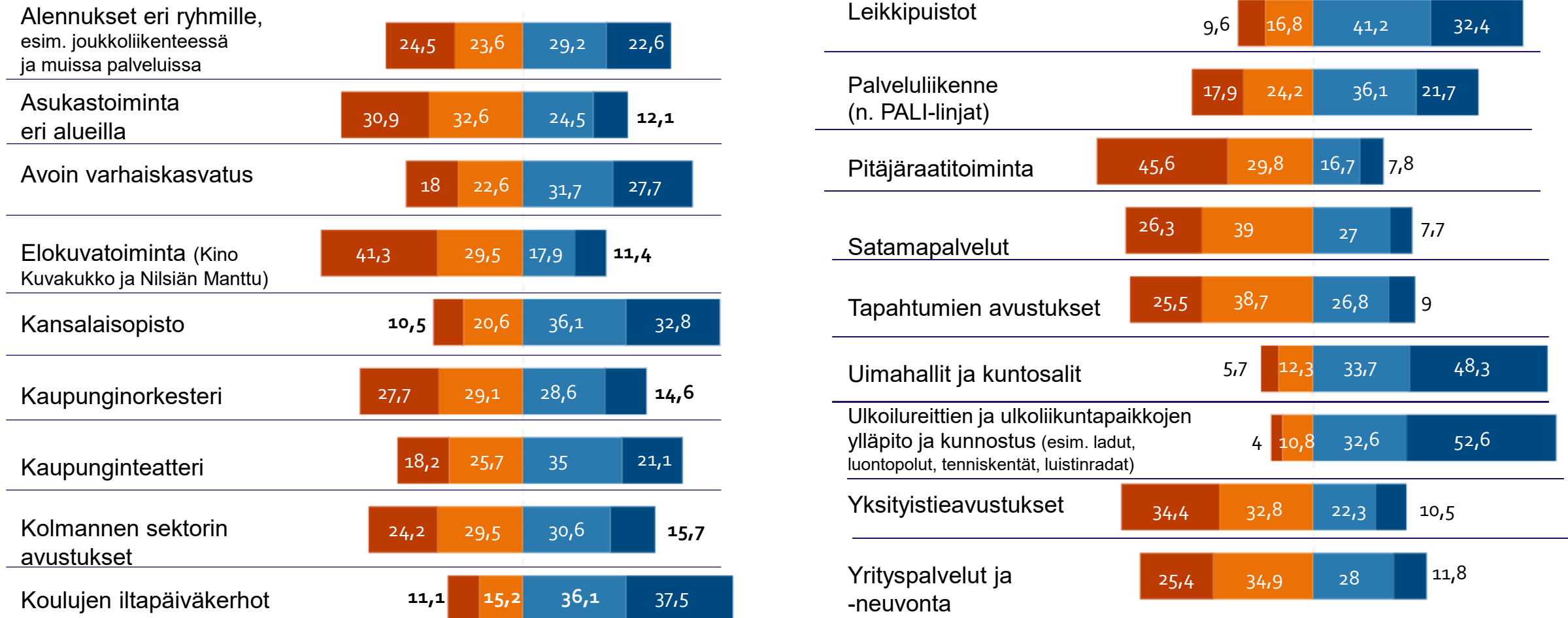
Teemassa käsiteltävät aiheet:

- palveluiden tuottamiseen liittyvät maksut ja taksat
- vapaaehtoiset palvelut ja niiden taso
- avustaminen
- lakisääteisten palveluiden sisältö ja laatutaso
- henkilöstöohjeistus ja -johtaminen
- hankkeet
- digitalisaatio
- työllisyyden hoito.

7. Miten arvioisit seuraavia vapaaehtoisia palveluja, kuinka tärkeitä palvelut ovat sinulle?

Kunta tuottaa sekä pakollisia, lakisääteisiä palveluita että kunnan vapaaehtoisesti valitsemia palveluita. Vapaaehtoisten palveluiden tasoa ja määrää joudutaan tarkastelemaan taloutta tasapainottaessa. Osasta palveluja saatetaan luopua kokonaan. **% osuus vastaajista**

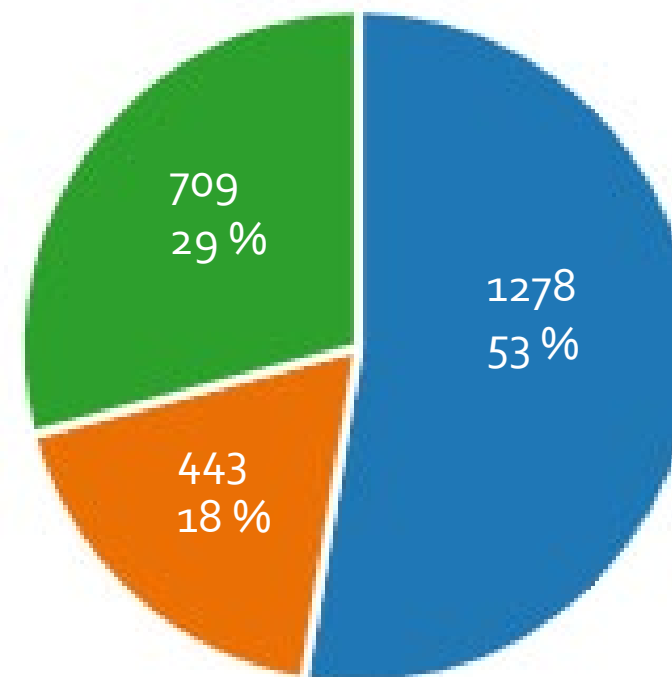
■ ei tärkeä, ■ vähän tärkeä, ■ melko tärkeä, ■ erittäin tärkeä

8. Millä tavalla tasapainottaisit palveluiden taloutta mieluiten?

Kunnan palveluiden tuottaminen maksaa enemmän kuin mitä asiakkaat niistä maksavat (esim. uimahallissa, teatterissa, museoissa, joukkoliikenteessä). Tasapainotusta voidaan tehdä esimerkiksi asiakasmaksuja korottamalla tai palveluverkkoa supistamalla.

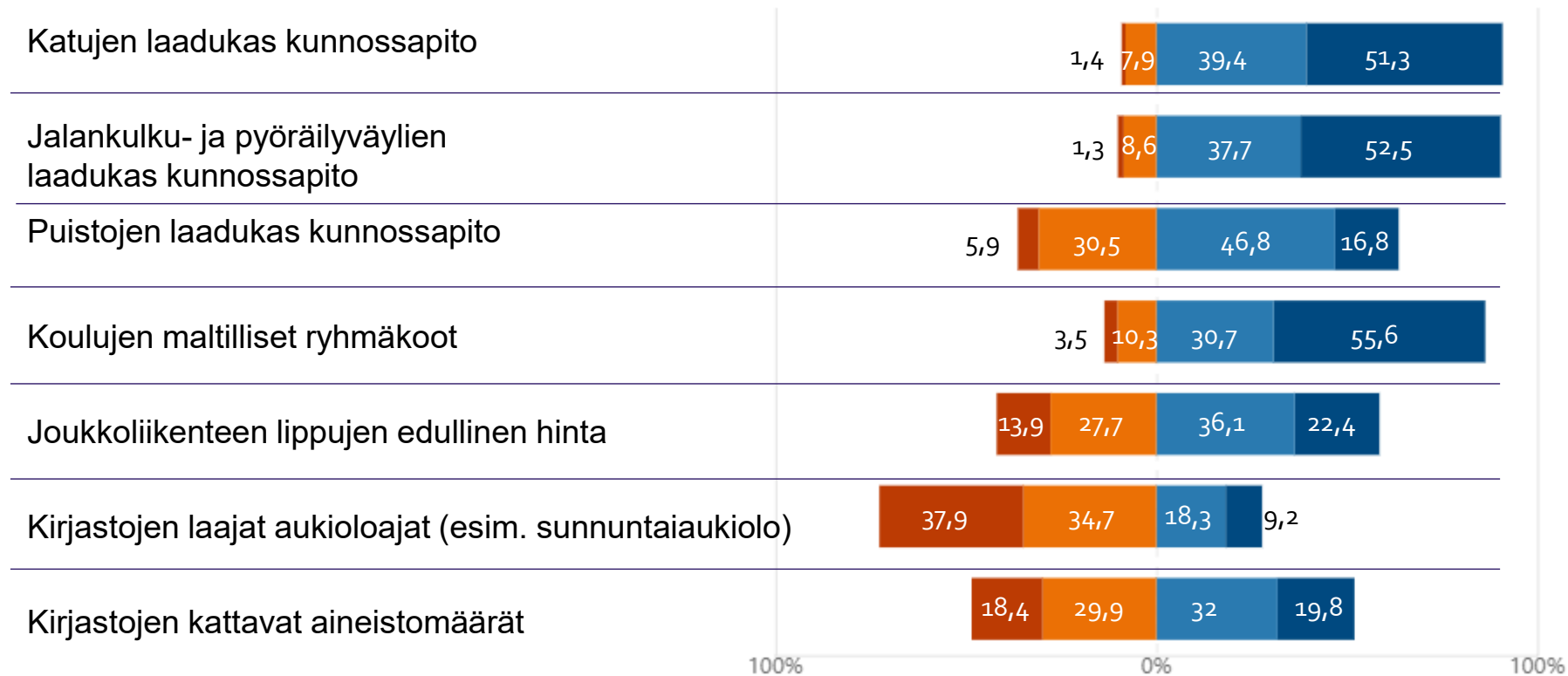
- Maksamalla asiakkaana enemmän käyttämäni palveluista.
- Vähentämällä palveluiden määrää tai laatua.
- Korottamalla kunnallisveroprosenttia, jotta palvelut säilyvät ennallaan.

9. Arvioi, miten merkityksellisenä koet seuraavien lakisääteisten palveluiden järjestämisen laadun.

Lakisääteiset palvelut ovat nimensä mukaisesti pakollisia järjestää, mutta niiden laajuudesta, laatu- ja hintatasosta on kunnan mahdollista päättää jossain määrin itse. Esim. liikenneväylien talvikunnossapidon tason voi kunta määritellä itse tietyin rajoituksin. **% osuus vastaajista**

■ ei tärkeä, ■ vähän tärkeä, ■ melko tärkeä, ■ erittäin tärkeä

3. Omistaminen ja omistajaohjaus

(tasapainotustavoite 4-7 miljoonaa euroa)

Kaupunki tytäryhteisöineen muodostaa Kuopion kaupunkikonsernin. Emokaupungin lisäksi Kuopio-konserniin kuuluu noin 30 tytär- ja osakkuusyhteisöä sekä kaksi kuntayhtymää. Kunnan taloudesta yhä suurempi osa on siirtynyt kunnan oman organisaation ulkopuolelle tytäryhteisöihin tai kuntayhtymiin. Kunnat ohjaavat tehtävien toteuttamista omistajaohjauksen kautta.

Kuopion kaupunkikonserniin kuuluvat tytäryhtiöinä mm. Kuopion Energia Oy, Kuopion Vesi Oy, Kuopion Pysäköinti Oy ja Savonia-ammattikorkeakoulu Oy.

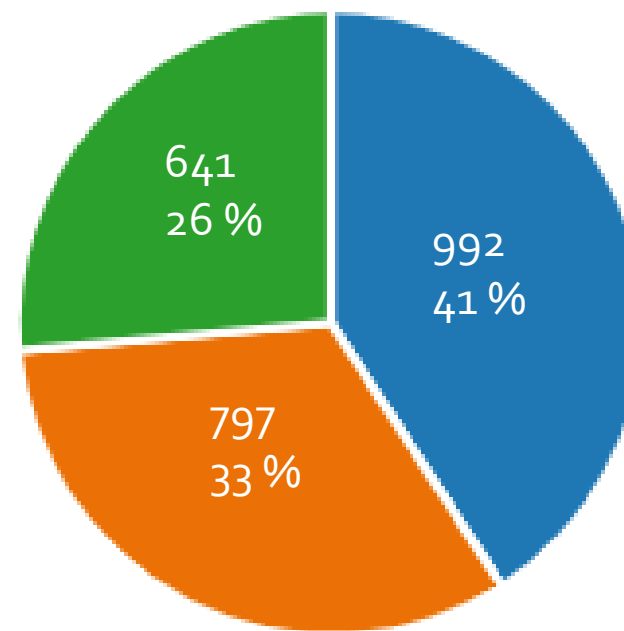
Kaupungille palveluita tuottavia tytäryhtiöitä ovat mm. Servica Oy, Mestar Kuopio Oy ja Järviseudun Työterveys Oy.

Niiralan Kulma Oy:llä ja Kuopion Opiskelija-asunnot Oy:llä eli Kuopaksella on tehtävä kaupungin kohtuuhintaisen vuokra-asuntotarjonnan ja opiskelijoiden asuntotarjonnan kehittämisessä.

10.Olisitko valmis myymään kaupungin omistuksia yhtiöissä talouden tasapainottamiseksi?

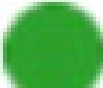
Osa kunnista on myynyt omistamiaan yhtiöitä kokonaan tai osittain, ja saanut sitä kautta merkittäviäkin kertaluonteisia tuloja, jotka ovat auttaneet kaupungin talouden tasapainottamista.

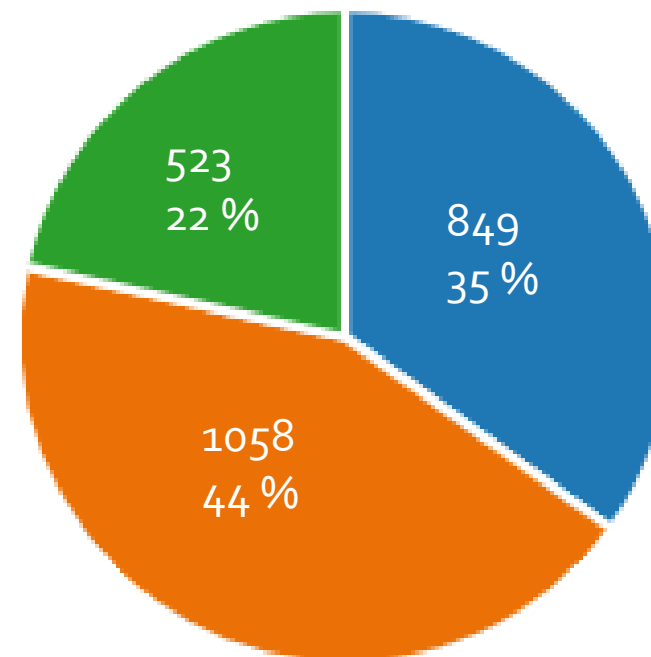
- Kyllä, tulojen saamiseksi pitäisi myydä.
- En halua luopua kaupungin omistuksista yhtiöissä.
- En osaa sanoa.

11. Oletko valmis hyväksymään osinkotulojen kasvattamisen talouden tasapainottamiseksi muiltakin konserniyhtiön yhteisöiltä silläkin seurauksella, että yhtiöiden perimät maksut asiakkailta nousisivat?

Omistamisella yhtiöihin on sidottu merkittävä määrä kaupungin varoja. Kuopion kaupunki saa konserniyhtiöistään osinkotuloja ainoastaan Kuopion Energia Oy:ltä.

- Kyllä, on tärkeää, että keskeiset yhtiöt ovat kunnan omistamia ja on oikeutettua odottaa tuloja sidotuista pääomista.
- En ole, yhtiöiden omistaminen ei ole välttämätöntä.
Olennaista on, että palvelut tuotetaan kustannustehokkaimmalla tavalla riippumatta siitä, tuottaako sen kunnallinen tai yksityinen yhtiö.
- En osaa sanoa.

4. Palveluissa säästäminen vai kunnallisveron nostaminen?

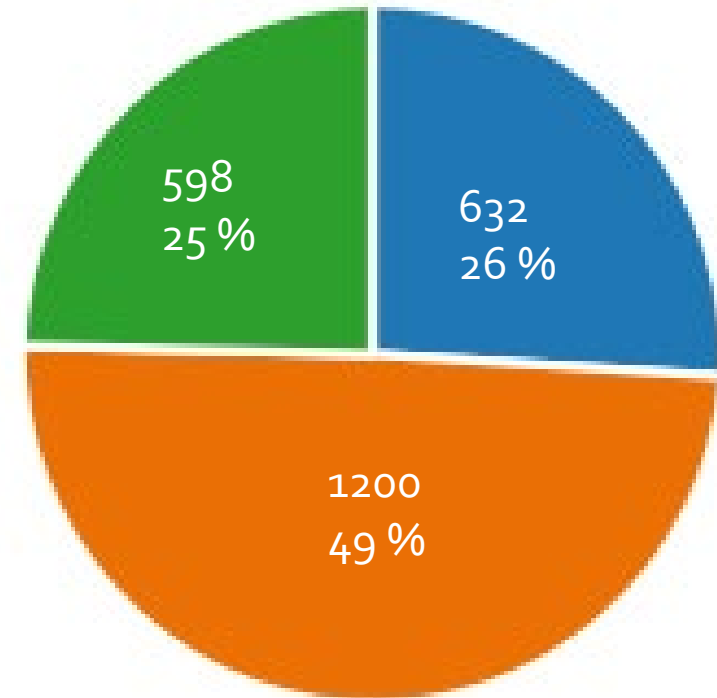
Jos kaupungin talouden tasapainotus toteutettaisiin pelkästään kunnallisveroprosentin korotuksella se merkitsi Kuopion veroprosentin nousua 8,1 % -> 9,3 %. Tämä tarkoittaisi sitä, että palvelurakenteeseen tai palveluiden tuottamiseen ei tarvitsisi tehdä lainkaan muutoksia.

Suurten, yli 100.000 asukkaan kaupunkien joukossa 9,3% tarkoittaisi ylivoimaisesti korkeinta veroprosenttia (Lahti ja Kuopio korkeimmat vuonna 2024= 8,10 %). Esimerkiksi palkansaajalle, joka ansaitsee 40.000 euroa vuodessa, tämä merkitsisi 400 euron suurempaa kunnallisveromaksua vuodessa.

Kunnallisveroprosentti on kaikille sama, joten se muistuttaa tasaveroa. Todellisuudessa siitä tehdään kuitenkin ansiotulojen määrään suhteutettuna vähennyksiä, jolloin alempituloisille se on tosiasiallisesti pienempi.

12. Palveluissa säästäminen vai kunnallisveron nosto?

- Säästö tulee tehdä ensisijaisesti palveluista (laadussa ja verkoston laajuudessa).
- Palveluista tulee säästää, mutta verotustakin voisi vähän kiristää.
- Palveluista ei saa säästää vaan mieluummin korotetaan veroja.

5. Vapaa sana

Onko sinulla uusi idea tai keino, jolla kaupunki voisi löytää säästöjä tai saada lisätuloja?

Voit pohtia esimerkiksi sitä, mistä toiminnoista tai omistuksista kaupunki voisi luopua.

Eniten kommentteja saaneet teemat:

- Hallinnon ja organisaation tehostaminen
- Investoinnit
- Henkilöstö
- Liikunta(palvelut)
- Omaisuuden myyminen
- In-house tarkastelu
- Koulut
- Verotus
- Lapset ja nuoret
- Tilankäytön tehokkuus
- Luola-hanke
- Peruspalvelut
- Toiminnan tehostaminen
- Vetovoima
- Palvelumaksut
- Jalkapallostadioni
- Kulttuuri
- Kunnossapito
- Palveluiden supistaminen
- Energiansäästö

Kuntalaiset: 2425 vastausta, joissa 1158 kommenttia

